

עפ"י דרכו. ואע"פ שכולם מראות שונות, מכל מקום כל מראה יכולה להתפרש על דרך סגנון לשון מראה אחרת, ומתוך מראה זו עצמה יראה גם כן מראה אחרת, כמו שנתפרשו כל המראות שלהם במראה המרכבה שראה יחזקאל. ומרכבת יחזקאל גם כן נראית מתוך המראה שראה משה רבינו ע"ה וכתבה בתורה, כמו שאמרו בפרק קמא דתענית (ט, א) ליכא מידי בנביאים וכתובים דלא רמיזי באורייתא, כי כונת כל המראות ענין אחד - להשיג דרך היחוד שאין עוד מלבדו לאמיתו. וכל כונות התפלה ושאר מצוות שביארו הבאים אחר הרמב"ן על פי דרך קבלתו, והאריז"ל והבאים אחריו ביארו על פי דרכו בענין אחר, הכל הוא על ענין היחוד האמיתי. והזוכה להשיג זה אין נפקא מינה בדרך התבוננותו והשגתו, כיון שבין כך ובין כך המכוון אחד להשגת יחודו יתברך בזה וכל אחד משיג לפי דרך הראוי לו.

[יט] ואולם רוב המקובלים המתבוננים מתוך הכתוב בספרים לבד בלא התגלות דרך השגת רוח הקודש, מעולם לא צפו במרכבה ולא השיגו עניינה כלל, וכל כוונותיהם בתפלה ובמצוות לכוין ככתוב בספרים לא זו שאינו חיוב אלא שאין בו תועלת כלל, ואפשר שיהיה הפסדו מרובה משכרו אם אולי יכשל קצת בענף מענפי ההגשמה. וכל מי שאין דעתו רחבה שלא לטעות על ידי עיונו בחכמה ההיא בלשונות הכתובים בספרים בהגשמת העניינים, יתרחק מהסתכלות בספרים כאלה לגמרי. ובהקדמת ספר משנת חסידים מביא שראה בספר כתב יד הארץ הקדושה דמי שבילדי נכרים השפיק ומכחיש אמיתות דברים שאין מבין בשכלו, יתרחק מלימוד הקבלה כמטחוי קשת שלא יכוה בגחלתה, אבל אם יודע בעצמו שיאמין אמיתות הדברים ויתלה החסרון בו שאין מבינם אז חייב ללמדה. וכמו שכתב הרב חיים ויטאל בהקדמת עץ חיים בדבורות אלו מצוה ושמחה גדולה היא לפני הקב"ה שתתגלה זאת החכמה כו', ולא יחוש אם יטעה

הרמב"ן, כי השגתו במעשי מרכבה שעל פיה עשה כונות התפלה על דרך היחוד היה בסגנון אחר. וקבלת הרמב"ן ורבותיו ותלמידיו כמדומני שהיא גם כן מראה מחודשת משונה מכל סגנון המראות שזכרנו, ויסודה בנוי על ספר הבהיר לרבי נחוניא בן הקנה שהיה גלוי לפניו ומביאו רמב"ן תדיר, ועל פי דרכו התבוננו הם במרכבה והשיגו מה שהשיגו על ידי התגלות אליהו להם כפי עדות הרקנטי ושאר קדמונים, וגילה להם חדשות בסגנון השגתם. והבאים אחריו הר"י גיקטלייא בעל שערי אורה ושאר ספרים, והראב"ד המפרש ספר יצירה, וה"ר אביגדור קרא בספר הקנה גדול וקטן, דרכו גם כן בדרכו עם עירוב קצת מדרך הגאונים בקבלתן גם כן. ואעפ"י שכמדומה בעיני שהם זכו גם כן לצפייה מיוחדת כפי הנראה מתוך ספריהם, מכל מקום מעט חדשות דרך מראה וצפייה מחודשת ימצא בהם. ובעל ספר הקנה אע"פ שמביא תדיר ממה שגילו לו מלאכי עליון, הרבה דברים מהם כתובים ומפורשים כלשונו ממש בספרים הקודמים לו, וכבר נתרעם קצת עליו בזה בפרדס שער י"ב פרק ב'. אבל באמת הקריאה מן הכתוב בספר דרך סיפור אינו נחשב לידיעה כלל בדברים הנעלמים הללו, והוא בהיותו מעיין באותן הדברים בספרים ומעמיק במחשבתו בעניינים שם נגלו אליו מלאכי האלקים והראו לו הדברים דרך צפייה, וכתבן על שמם להודיע שנגלו לו דרך צפייה ולא כתבן כמעתיק בעלמא. ואחריהם בא האריז"ל שראה כל המראות הנזכרים והוסיף משלו עניינים הרבה ומראות מחודשות נתגלו אליו, וכל המראות הללו הכל הולך אל מקום אחד לברר ענין היחוד האמיתי, וכולם אמת וצדק. והרב משה קורדובירו ז"ל התאמץ לבאר כל דברי הזוהר ושאר ספרי קודש לרבותינו ז"ל ולגאונים הכל על דרך קבלת הרמב"ן שהיתה מסורה בידו ובידי כל חכמי הקבלה מבני ספרד שלפניו. ואחריו האריז"ל ותלמידיו פירשו הכל